

**PLAN MOT DISKRIMINERING,
TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING**

EKORRENS FÖRSKOLA OKTOBER 2025-OKTOBER 2026

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Syfte	3
Bakgrund	4
Skollagen	4
Diskrimineringslagen	4
Definitioner	5
Vad är diskriminering?	5
Olika former av diskriminering	5
Diskrimineringsgrunderna	6
Vad innebär kränkande behandling?	7
Enhetens rutiner för arbetet med planen	8
Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan	10
Kartläggning av risker	16
Analys av orsaker	17
Sätta mål och besluta om åtgärder	19
Följa upp och utvärdera	21
Kränkningsanmälan	22

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för Ekorrens förskola.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den 2025-10-31 och gäller i ett år.

Ekorrens förskola arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i verksamheten involveras i upprättande och uppföljning och barnens vårdnadshavare/föräldrar görs delaktiga.

Vår plan finns alltid tillgänglig på förskolan i våra hallar för vårdnadshavare att ta del av och i våra arbetsrum för pedagoger samt på förskolans webbsida.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med särskilda avstämningspunkter i oktober, mars och maj månad.

En uppföljning och utvärdering av årets planerade insatser genomförs vid ett tillfälle på hösten och två tillfällen under våren.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att all som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet – det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen

Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande och främjande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tids planeras och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolläda eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäligen åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäligen åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Enhetens rutiner för arbetet med planen

Biträdande rektors insatser:

Biträdande rektor har under året ansvar för att planen hålls levande samt att relevanta insatser sätts in i god tid. Planen mot Diskriminering och kränkande behandling förnyas i oktober varje år, att skriva planen i oktober möjliggör för planen att bli en del av det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan med kopplingar till våra prioriterade mål och genom det blir planen en del av utbildningen på förskolan. Biträdande rektor ansvarar för att planen följs upp och utvärderas enligt årsplanen. Detta sker i samarbete med representanterna för Värdegrundsgruppen på förskolan.

Pedagogernas insatser:

Förskolans pedagoger är ansvarig för att hålla planen levande och göra den till en del av förskolans målfokuserade, systematiska kvalitetsarbete med kontinuitet under hela året. Pedagogerna ansvarar för att förskolans prioriterade mål inom Normer och Värden blir en del av arbetet i planen. Pedagogerna arbetar mot detta mål i små steg genom att undersöka var barnen befinner sig i ett nuläge och sedan skrivs konkreta målkriterier för barnen och insatser för pedagogerna att arbeta med för att nå målen. Dessa målkriterier förändras utefter att vi ser ett förändrat kunnande hos barnen

Mål inom Normer och värden ht 2025-vt 2026:

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande”

Pedagogerna skriver incidentrapporter då otrygghet, oro eller konflikter upplevts och inträffat, dessa följs sedan upp och blir en del av kartläggningen. Samt ingår observationer av barngruppen som en del i kartläggningen.

Pedagogerna som deltar i Värdegrundsgruppen har regelbundna träffar och följer tillsammans med biträdande rektor upp kartläggningarna som görs vår och höst enligt årsplanen samt föräldraenkäten som görs i februari. Denna grupp har ett särskilt ansvar för barnhälsan på förskolan och deltar även i vår BHG där specialpedagog och biträdande rektor deltar.

Metoder för att samla in underlag till vår kartläggning:

- Trygghetsvandring
- Observationer i barngrupp
- Trivsselfrågor
- Incidentrapport
- Enkät till föräldrarna

Inför våra avstämningar i december, mars och maj månad så ser pedagogerna i Värdegrundsgruppen tillsammans med sina arbetslag över följande punkter.

1. Vilken observationsunderlag ska vi använda i vårt arbetslag för att våra barn ska bli delaktiga i Trygghetsvandringen.
2. Planera för hur vi ska organisera med tex mindre grupper och vilken tidsåtgång Trygghetsvandringen ska ta tex under två veckor ska vi göra intervjuer med barnen i mindre grupper.
3. Skriv en kartläggning kring det ni ser som ni gör en analys på tillsammans i arbetslaget – Vad ser ni i kartläggningen och finns det något i era miljöer eller i ert förhållningssätt som ni behöver förändra. Utifrån det skriver ni sen tillsammans i arbetslaget insatser utifrån analysen.
4. Arbetslagens analyser och insatser tar barnhälsan sen med sig när vi ses i gruppen (biträdande rektor och förskollärare), vi kommer då sammanställa insatserna som vi behöver göra på våra förskolor i vårt förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Delaktighet:

Det ligger i allas ansvar att göra barn och vårdnadshavare delaktiga i arbetet Planen finns på förskolans hemsida, på Unikum samt i utskrivet format i hallarna på varje avdelning. Svaren från den centrala enkäten som vårdnadshavare får varje år sammanställs och analyseras tillsammans med tillbud, dokumentation och vårt systematiska kvalitetsarbete.

Vårdnadshavare görs även delaktiga i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling genom att vi informerar om planen, syftet med planen och hur vi arbetar med den under vårt Vårdnadshavarmöte i oktober månad. Planen är även en del av vårt systematiska kvalitetsarbete så vårdnadshavarna kan också ta del av arbetet mot vårt mål under "Normer och värden" genom pedagogernas dokumentationer i Unikum.

Barnen görs delaktiga genom trygghetsvandringar och trivselfrågor. Trygghetsvandringarna som ligger till grund för vår kartläggning görs i förskolans lärmiljöer och genom samtal, dialog och diskussioner tillsammans med barnen, antingen enskilt eller i mindre grupper. Genom trygghetsvandringar, observationer och trivselfrågor blir barnens tankar och åsikter en del av de insatser som görs på förskolan.

På detta sätt identifierar pedagogerna riskområden i barnens miljöer och sammanhang för att synliggöra vilka insatser som behöver göras. Utifrån kartläggning och insatser sätter vi upp förbyggande mål som ligger till grund för vårt fortsatta arbete på förskolan.

Årsplanering 2025-2026

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
	<u>Förebyggande</u> Kartlägga och identifiera risker.	<u>Förebyggande</u> Kartlägga och identifiera risker. Analysera orsaker och skriva mål (på studiedagen). <u>Främjande</u> Vi beskriver vårt främjande arbete genom insatser i SKA (på studiedagen).	Upprätta ny plan Kommunicera planen till vårdnadshavare.		Uppföljning av det främjande och förebyggande arbetet.

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
	Central enkät till vårdnadshavare.	Utvecklingssamtal	Uppföljning och analys av resultaten av vårdnadshavarenkäten och utvecklingssamtalen (i arbetslagen och på BHG).	Utvärdering av det främjande och förebyggande arbetet (på studiedagen). Framgångsfaktor och utvecklingsområden.	

Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev. Här kan man också resonera över varför resultaten av de vidtagna åtgärderna ser ut som de gör.

Förhållningssätt, fördela pedagoger i miljön, begränsa vissa utrymmen vid behov.	Pedagogerna reflektera återkommande kring förhållningssätt. Pedagogerna fördelar sig i miljön för att finnas med och stötta barnen. Vi har även grindar för att begränsa vissa utrymmen vid behov.
Röd och grön skylt för upptaget/ledigt på toaletten	Skyltar för ledigt och upptaget finns på toaletterna. Dessa har gjorts om från att hängas på handtaget till att hängas på dörren för att de inte ska försvinna. Pedagogerna fördelar sig i miljön och finns nära barnen vid toalettbesök
Förändra lärmiljön på torget Tallen/Granen	Torget har tydligare delat upp till två "rum". Den ena sidan är avsedd för rörelse, motorik och bollek medan på den andra sidan finns numera flera mötesplatser för barnen med olika lekmaterial tex bygg, djur, pyssel. Förhållningsregler finns uppsatta tydligt och samsyn finns hos pedagogerna.
Dialog och samtal med barnen kring integritet vid toalettbesök/handtvätt samt att en vuxen ska finnas nära.	Vi har tydliga rutiner under dagen. Pedagoger finns med vid med vid toalettbestyr för stöttning. Vi samtalar med barnen kring att man får vara ifred på toaletten.
Löparmodell/superstruktur samt avgränsningar i miljöerna på avdelningen	De flesta arbetslag har en struktur för dagen, ett vem-gör-vad-schema. Vi har grindar för att kunna avgränsa miljöerna och har en dialog kring vilka miljöer vi kan ha tillgängliga för att vi pedagoger ska kunna räcka till och finnas som stöd för barnen. Pedagogerna fördelar sig i miljön för att ha barnfokus.

Superstrukturen för utomhusvistelse	En superstruktur för hela Ekorrenhuset har arbetats fram för utevistelsen med fokus på morgonen/fm.
Dela in barnen i mindre grupper och utnyttja andra avdelningars miljöer.	Det är alltid en avdelning som är iväg med bussen vilket gör att det finns fler lokaler/ytor att vara på, fler platser för övriga avdelningar att dela in sig i mindre grupper och det finns en ökad medvetenhet kring att sprida ut sig.
Alltid en pedagog med vis toalettbesök på bussen	Rutinen på bussen är att det alltid finns med en vuxen och stöttar vid toalettbesök.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Förhållningssätt, fördela pedagoger i miljön, begränsa vissa utrymmen vid behov.

Redogörelse:

Hallarna har utformats till att bli en del av lärmiljön vilket gör att barn och vuxna vistas där mer. Genom att ha varit närvarande pedagoger har det blivit bättre med vaktandet och plockandet av barens hyllplatser.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Röd och grön skylt för upptaget/ledigt på toaletten

Redogörelse:

Barnen har blivit mer medvetna om hur skyltarna fungerar och respekterar om det är upptaget. Pedagogerna finns med och stöttar vid toalettbesök men barnen får själva bestämma om de vill att vi pedagoger ska följa med eller om det vill gå själva. När barnen går själva så är vi uppmärksamma på att de kommer tillbaka eller om de behöver stöd.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Förändra lärmiljön på torget Tallen/Granen

Redogörelse:

Vi behöver arbeta mer med den här insatsen, ett fortsatt utvecklingsområde. Pedagogerna behöver vi reflektera och samtal mer kring vårt förhållningssätt och samsyn i miljöerna. Introduktion av förändrade miljöer blir viktigt för barnens förståelse av miljön.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Dialog och samtal med barnen kring integritet vid toalettbesök/handtvätt samt att en vuxen ska finnas nära.

Redogörelse:

Konflikter har minskat genom att pedagogerna samtalat och stöttat barnen tack vilket gjort att barnen nu behöver mindre hjälp och stöd vid toalettbestyr. Pedagoger finns fortfarande nära men barnen är mer självständiga vid toalettbesök.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Löparmodell/superstruktur samt avgränsningar i miljöerna på avdelningen

Redogörelse: Att pedagoger fördelar sig i miljöerna och har ett tydligt barnfokus har ökat till det positiva. Pedagoger finns med både som stöd och lekresponsiv vuxen. De flesta arbetslag har en struktur för vem som gör vad under dagen som grundorganisation, den utgår ifrån som grund men med utrymme för justeringar beroende på vad som händer och sker. Att kunna avgränsa miljöerna har varit bra utifrån hur många vuxna vi är.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Superstrukturen för utomhusvistelse

Redogörelse:

Pedagogers barnfokus har ökat. Strukturen hjälper till och gör det tydligt för pedagoger vart de ska vara och göra. Det vi ser att vi behöver fortsätta utveckla är antal stationer beroende på antal pedagoger för att säkerställa att man som lekare kan ha barnfokus. Vissa stationer är mer populära och där vill många barn vara vilket gör att det är svårt att som ensam pedagog ha barnfokus, vi behöver se över vilka stationer vi erbjuder och hur vi inspirerar barnen att fördela sig mellan stationerna eller om vi behöver vara fler lekare på samma station. Som löpare kan det blir många barn och vårdnadshavare att ta emot samtidigt som man ska stötta de barnen som behöver stöd till en aktivitet.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Dela in barnen i mindre grupper och utnyttja andra avdelningars miljöer.

Redogörelse:

Pedagogerna har fördelat sig mer i de olika lärmiljöerna och barnen upplever det roligt att få fler lärmiljöer att visats i. En framgång har varit att vi sätter upp dokumentation då barnen kan se vad de andra barnen gjort i miljöerna för att få inspiration kring vad de själva kan göra.

Åtgärd/Insats ht 24-vt 25

Alltid en pedagog med vis toalettbesök på bussen

Redogörelse:

Rutinen på bussen är att det alltid finns med en vuxen och stöttar vid toalettbesök vilket har gett en ökad trygghet för barnen.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Det främjande arbetet ska genomsyra alla delar av verksamheten och bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Främjande insatser ska gälla alla barn och riktas mot alla diskrimineringsgrunder. I samband med det främjande arbetet krävs inte att förskolan har identifierat några särskilda risker eller problem.

Diskrimineringsgrunderna – Lpfö 18;

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Etnicitet

Främjande insatser

- Uppföljning av föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling genom att arbeta vidare med ”Case”.
- Vi har lekfigurer med olika etnicitet.
- Vi har tillgång till barnböcker som speglar etnisk mångfald

- Förskolan visar intresse för olika länder och kulturer och använder sig på ett naturligt sätt av de olika etniciteter som finns i vår barngrupp.

Religion eller annan trosuppfattning

Främjande insatser

- Pedagogerna uppmärksammar traditioner från olika kulturer
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser.
- Pedagogerna har en öppen dialog med barnen och en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor.
- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Kön

Främjande insatser

- Alla pedagoger har en medvetenhet kring hur vi uttrycker oss om bland annat barnens kläder och i barns lekar.
- Pedagogerna har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- Pedagogerna använder olika normkritiska böcker som vi läser
- Utbildningen på förskolan genomsyras av ett förhållningssätt som främjar ökad jämställdhet, som låter varje individ utvecklas efter sina förutsättningar, intressen, förmågor och behov oavsett kön, där varje barn har samma rätt till alla roller/aktiviteter.
- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Sexuell läggning

Främjande insatser

- Arbetslaget samtalar i vardagen och genom litteratur om olika sätt att vara familj.
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor.
- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Funktionsnedsättning

Främjande insatser

- Pedagogerna ger varje barn oavsett funktionsförmåga samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter utifrån sina förutsättningar och behov.
- Pedagogerna ger varje barn förutsättningar att känna sig inkluderad, känna att det hör till, och ges förutsättningar att delta i all utbildning.

- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Ålder

Främjande insatser

- Pedagogerna fokuserar på barnens behov, intressen och förmågor då vi planerar utbildningen.
- Pedagogerna ger varje barn möjlighet att utifrån behov och förmåga, ta ansvar och ha inflytande i utbildningen.
- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Könsidentitet och könsuttryck

Främjande insatser

- Förskolan har olika normkritiska böcker som vi läser.
- Arbetslaget visar olika sätt att leva och vara är möjliga. Tex klä sig i det som en känner sig bekväm i och ha alla olika roller i lekar.
- Fortbildning genom föreläsning kring diskriminering och kränkande behandling

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin egen verksamhet.

Varje år kartläggs nuläget på förskolan och fjolårets insatser utvärderas. Analysen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas.

Kartläggningen kan inledas på ett övergripande plan genom att enheten gör en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument för att uppmärksamma eventuella strukturella risker för diskriminering, eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter när det gäller de olika diskrimineringsgrunderna.

Därefter är det dags att gå vidare med kartläggningen genom att sätta fokus på olika aspekter av barnens situation på respektive enhet. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

- Observationer
- Trivsselfrågor
- Trygghetsvandring i mindre grupper med bilder som stöd
- Incidentrapport
- Föräldraenkät

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering eller kränkande behandling:

- Det finns en osäkerhet hos pedagogerna att bemöta barn som utmanar genom tex slag, spotta, fula ord mot vuxna och barn.
- Det finns en osäkerhet hos pedagogerna kring förebyggande barnhälsa som när ärende ska lyftas i BHG och när handlingsplaner ska skrivas.
- Det finns en osäkerhet hos pedagogerna kring när kränkingsanmälan och orosanmälan ska göras.
- Tillgängliga miljöer för alla barnen – öka intresse för utomhusvistelse.
- Litteratur där alla barn kan känna igenkänning.

Analys av orsaker

När kartläggningen är genomförd är det dags att analysera resultatet för att hitta orsaker till de risker som identifierats i verksamheten.

I vår analys av de risker vi identifierat har vi kommit fram till att riskerna beror på följande orsaker:

Identifierad risk

- Det finns en säkerhet hos pedagogerna att bemöta barn som utmanar genom tex slag, spotta, fula ord mot vuxna och barn.

Orsak till ovanstående risk

- Mer kunskap och kompetens behövs för att pedagogerna ska känna sig trygga i att bemöta barn som utmanar.

Identifierad risk

- Det finns en osäkerhet hos pedagogerna kring förebyggande barnhälsa som när ärende ska lyftas i BHG och när handlingsplaner ska skrivas.

Orsak till ovanstående risk

- Mer kunskap och kompetens behövs hos pedagogerna för att rätt barn och rätt arbetslags ska få rätt stöd på förskolan.

Identifierad risk

- Det finns en osäkerhet hos pedagogerna kring när kränkingsanmälan och orosanmälan ska göras.

Orsak till ovanstående risk

- Mer kunskap och kompetens behövs för att pedagogerna ska känna sig trygga i när kränkingsanmälan eller orosanmälan ska göras för att skapa en trygg miljö på förskolan för alla barn.

Identifierad risk

- Tillgängliga miljöer för alla barnen – öka intresse för utomhusvistelse.

Orsak till ovanstående risk

- Miljöerna ska vara tydliga för alla barnen och nytt material ska presenteras för barnen.
- Pedagogerna saknar till viss del en samsyn kring förhållningssätt i våra miljöer.
- Pedagogerna ska genom leken väcka nyfikenhet och intresse för både inom- och utomhus miljön.

Identifierad risk

- Litteratur där alla barn kan känna igenkänning.

Orsak till ovanstående risk

- Det finns böcker i våra miljöer som vuxna inte läst innan.
- Litteraturen som finns i våra miljöer ska ha valts ut genom medvetna val utifrån barnens behov och intressen
- Det finns inte böcker där alla barn kan känna igenkänning utifrån kultur, språk, familjekonstellation osv lättillgängligt för barnen.

Identifierad risk

- Struktur och rutiner vid utevistelse på gården.

Orsak till ovanstående risk

- Skymd sikt på gårdarna
- Superstrukturen, att rutinen är känd och följs av alla pedagoger. Svårt för löparen/strövaren att finnas för att både stötta och ta emot alla barnen och vårdnadshavare.
- Superstrukturen är inte lika tydlig på eftermiddagen.
- Konflikt vid ingång från gården

- Toalettbesök vid utevistelse

Sätta mål och besluta om åtgärder

När kartläggningen är analyserad och förskolan har tagit reda på vilka orsaker som finns bakom de risker som har identifierat är det dags att sätta upp mål för enhetens likabehandlingsarbete. Målen ska vara så tydliga att de kan följas upp och utvärderas.

Varje mål ska därefter kopplas till konkreta insatser och åtgärder som ska genomföras. De åtgärder som beslutas ska genomföras så snart som möjligt och bör tids planeras tydligt.

I planen ska det anges vem som är ansvarig för att genomföra respektive åtgärd och hur åtgärden ska följas upp. Detta innebär att förskolan redan i samband med beslutet om åtgärder behöver planera för att avsätta nödvändiga resurser, i form av till exempel tid eller personal.

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

Arbetslagen behöver fortsätta med att dela barngruppen i mindre grupper både inne och ute samt i samband med rutinsituationer som i hallen och toalettbesök för att skapa en större trygghet för barnen samt för pedagoger att ha ett tydligt barnfokus.

Vårt mål är att:

Skapa en trygg och tillgänglig miljö både inne och ute där barnen känner sig sedda blir lyssnade på och där barnen blir delaktiga i sin dag på förskolan.

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När Tidplan för insats
Det finns en osäkerhet hos pedagogerna att bemöta barn som utmanar genom tex slag, spotta och fula ord mot vuxna och barn.	Alla pedagoger går en praktikerutbildning som leds av specialpedagog och utvecklingsledare. Praktikerutbildningen är en Marte Meo utbildning där alla pedagoger får handledning och kunskap om utvecklingsstödjande förhållningssätt.	Rektor, biträdande rektor och alla pedagoger	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.

Kompetensutveckling för förskollärare för att säkerställa att rätt barn får rätt stöd.	Barnhälsogrupp och BHG fortsätta arbetet med att skapa rutiner för barnhälsa för att sprida vidare till sina arbetslag. Förskollärarnätverk för alla förskollärare med innehåll kring barnhälsa.	Rektor, biträdande rektor och alla förskollärare.	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.
Öka kunskapen om kränkingsanmälan och orosanmälan.	Föreläsning och Workshop kring kränkande behandling. Föreläsning, besök av socialtjänsten.	Rektor, biträdande rektor och alla pedagoger.	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.
Tillgängliga miljöer både inomhus och utomhus för alla barn som lockar till lek, språk och samspel.	SKUA – undervisningsplanering och vetenskaplig grund.	Alla pedagoger.	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.
Litteratur där alla barnen kan känna igenkänning.	SKUA, språkplanen. Undervisningsplanering för högläsning.	Alla pedagoger	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.
Strukturer och rutiner vid utevistelse på gården.	Superstrukturen både förmiddag och eftermiddag för att fördela vuxna som kan stötta upp barnen och vara i nära samspel med barnen.	Alla pedagoger	December och mars vid uppföljning av SKA. Maj vid analys av SKA och analys av PDK.

	Utvecklas superstrukturen med löpare och strövare kring mottagande av barn och vårdnadshavare för att öka tryggheten. Rutiner för ingång, mindre grupper.		
--	--	--	--

Uppföljning

Åtgärderna följs upp i december och mars samt utvärderas i maj enligt årsplanen.

Följa upp och utvärdera

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad Vilken åtgärd sattes in?	Hur Hur gjorde vi?	Resultat Hur har det gått?

Kränkningsanmälan

All personal som arbetar i förskolan och som får veta att ett barn upplever att hen har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla det till rektor.

Anmälan ska göras så snart personal har fått vetskap om att någon *upplever* sig utsatt. Den som anmäler behöver inte veta exakt vad som har hänt och ska inte själv göra någon bedömning av om händelsen inneburit en kränkning, utan anmälan kommer att leda till att händelsen utreds.

Det är förskolans rektor som har ansvar för att se till att händelsen utreds, åtgärdas och följs upp så att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkningar upphör.

Rektor ska anmäla händelsen till huvudmannen.

Utredningen av en händelse där ett barn eller en elev upplever sig kränkt ska alltid dokumenteras. Förskolorna dokumenterar ärendehantering i journalsystemet Prorenata och via digitala kontaktformulär.

Så fungerar det:

1. Vid signaler om att barn/elev känner sig kränkt anmäls händelsen skyndsamt av personal, digitalt via kontaktformulär i Prorenata. Anmälan går till rektor på aktuell förskola.

Anmälan om kränkande behandling

2. Rektor tar emot anmälan och skapar ärende på barnet som upplever sig utsatt. Rektor lägger till den personal som rektor beslutar ska utreda händelsen som

medlemmar i ärendet. För att säkerställa att anmälan når huvudman ska rektor alltid även lägga till registrator hos division Utbildning som medlem i ärendet.

3. Registrator meddelas automatiskt via mejl att hen är tillagd som medlem i ett ärende. Registrator lägger till skolchef som medlem i ärendet och tar fram avsedd anteckningsmall som heter "Bekräftelse på inkommen anmälan till huvudman gällande diskriminering/trakasserier eller kränkande behandling" och sätter skolchef som ansvarig för anteckningen. Skolchef får sedan signera anteckningen.

4. Rektor är ansvarig för att en utredning av händelsen genomförs skyndsamt men kan delegera uppgiften till lämplig person på förskolan. Den/de personer som fått i uppdrag att genomföra utredningen fyller i avsedd anteckningsmall "Utredning av kränkande behandling". Det är möjligt för flera personer att arbeta i samma mall. När anteckningen är klar ska rektor sättas som ansvarig för anteckningen. I och med detta kommer rektor som ansvarig för utredningen att få signera anteckningen. Om de utredande personerna inte har tillgång till Prorenata används kontaktformulär, precis som vid anmälan av kränkningen. Kontaktformulären hamnar i samma funktionsbrevlåda som anmälan av kränkningen och hanteras av rektor eller den rektorn delegerat ansvaret till. Utredningen läggs in i befintligt ärende.

Utredning av kränkande behandling

5. När utredningen är färdigställd ska förskolan upprätta en åtgärdsplan om rektor bedömt händelsen som en kränkning. Om utredningen visar att det inte rört sig om en kränkning behöver åtgärdsplan inte upprättas utan ärendet kan avslutas. Anteckningsmallarna som används för detta är "Åtgärd/Handlingsplan kränkandebehandling" och "Avslut och utvärdering av handlingsplan kränkande behandling". Rektor sätts som ansvarig för samtliga av dessa anteckningar och signera dessa. Ärendets status ändras till avklarat när ärendet avslutats.

Även dessa anteckningsmallar finns som kontaktformulär och kan läggas in i ärendet via funktionsbrevlåda.

- [Åtgärd/handlingsplan kränkande behandling](#)
- [Avslut och Utvärdering av handlingsplan kränkande behandling](#)

6. När ärendet avslutats upprättar registrator en sista anteckning i ärendet som är "Skolchefs bekräftelse på att kränkningsärende avslutas". Skolchef sätts som ansvarig för anteckningen och signerar dessa anteckningar regelbundet. Registrator ändrar ärendets status till arkiverat. Detta sker i början av månaden i samband med att registrator upprättar delegationsprotokoll för återrapportering till nämnden.

Samtal med personal som upplevs utsätta

Utredningsskyldigheten gäller också vid misstanke om att någon av personalen utsatt barn/elev för diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Utredningar som gäller personal kan bara genomföras av rektor, men har samma grundläggande struktur som

utredningar av diskriminering, trakasserier och kränkningar mellan barn/elever. Utredande samtal ska genomföras med såväl berört barn/elev som medarbetare.

Observera att rektor alltid ska informera skolchef och HR då utredning påbörjas rörande barn/elev som upplever sig trakasserad, diskriminerad och/eller kränkt av personal. *I det fall rektor upplevs utsätta ett barn/elev ansvarar skolchef för utredningen.*

För vårdnadshavare

Som vårdnadshavare kan du anmäla kränkande behandling, mobbing eller trakasserier via förskolan eller förskolans webbsida, under rubriken "Trivsel och trygghet".

Det finns rutiner och planer för att säkerställa att verksamheten arbetar löpande med frågor som kränkande behandling, mobbing och trakasserier. Förskolan ska se till att barnen inte kränker eller trakasserar varandra. Om det händer, måste förskolan undersöka saken och snabbt